

MSC i GDST – różnice w podejściu do identyfikowalności

Globalny dialog na temat identyfikowalności ryb i owoców morza (GDST)

GDST (The Global Dialogue on Seafood Traceability) powstało z inicjatywy WWF USA i Globalnego Centrum Śledzenia Żywności Instytutu Technologów Żywności (ang. Institute of Food Technologists Global Food Traceability Centre), organizacji specjalizującej się w identyfikowalności w łańcuchu dostaw, która współpracuje z firmami w celu badania, testowania oraz ulepszania międzynarodowych systemów identyfikowalności. Zadaniem GDST jest poprawa wykorzystania identyfikowalności cyfrowej, w celu ograniczenia ilości ryb pochodzących z nielegalnych, nieregulowanych i nieraportowanych połowów (ang. Illegal, Unregulated and Unreported, IUU) w globalnym łańcuchu dostaw.

Upowszechnienie cyfrowego systemu udostępniania danych ma na celu rozwiązanie problemu dotyczącego interoperacyjności. Przejrzyste, cyfrowe formy systemu identyfikowalności umożliwią firmom w łańcuchu dostaw udowodnienie, że pozyskiwane przez nich ryby i owoce morza nie pochodzą z połowów IUU.

Są to odważne założenia, które w teorii mają szansę się sprawdzić. Jednak w prawdziwym życiu wymagają one zaangażowania ze strony rządów, firm w globalnym łańcuchu dostaw oraz firm programistycznych. Wymagają one także takiego poziomu przejrzystego udostępniania danych, z którym wiele firm czuje się niekomfortowo. Założenia te nie są niemożliwe do spełnienia, jednak na wprowadzenie zmian, których wymagają, potrzeba czasu.

MSC i GDST

MSC publicznie poparło działania GDST w 2019 r. i nadal okazuje swoje wsparcie dla tej inicjatywy:

1. Przedstawiciele MSC zasiadają w Dialogowej Grupie Doradczej GDST.
2. MSC wspólnie z GDST opracowało zestaw narzędzi dla firm dążących do cyfryzacji.
3. W ramach Programu Poprawy Identyfikowalności (ang. Traceability Enhancement Program, TEP) testowane będą elementy „Podstawowej uniwersalnej listy KDE” oraz „Standardu interoperacyjności GDST”.

Różnica między MSC i GDST

MSC wspiera działania GDST, jednak jesteśmy zupełnie innymi organizacjami.

GDST to inicjatywa skupiająca się na zminimalizowaniu połowów IUU poprzez gromadzenie i digitalizację szczegółowych danych dotyczących identyfikowalności w całym łańcuchu dostaw, a także na rozwiązaniu problemu związanego z interoperacyjnością oraz zwiększeniu przejrzystości w łańcuchach dostaw. Nie skupia się natomiast na zrównoważonym rozwoju (choć istnieją korelacje między zmniejszeniem ilości połowów IUU, a korzystnymi zmianami w środowisku morskim). Celem GDST jako programu jest wsparcie

proaktywnych firm w zmniejszaniu ilości produktów pochodzących z połowów IUU w ich łańcuchach dostaw. Ponadto, inicjatywa ta działa niestrudzenie, aby przekonać rządy na całym świecie o istotnym znaczeniu standaryzacji formatów danych oraz utrwalania, a następnie dzielenia się metodologiami, najlepiej z wykorzystaniem ustalonego przez GDST standardu.

MSC jest opartym na doradztwie naukowym programem certyfikacji ryb i owoców morza, na który składają się dwa standardy: Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC oraz Standard Łańcucha Dostaw MSC. Celem Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC jest postawienie wysokich wymagań dotyczących zrównoważonych praktyk połowowych oraz zarządzania rybołówstwem. Standard Łańcucha Dostaw MSC gwarantuje, że ryby i owoce morza oznaczone niebieskim certyfikatem MSC pochodzą z ze stabilnych i dobrze zarządzanych łowisk. Aby uzyskać certyfikat łańcucha dostaw należy spełnić pewne wymogi dotyczące identyfikowalności, jednak nie jest on bezpośrednio standardem identyfikowalności. Celem Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC jest postawienie wysokich wymagań dotyczących zrównoważonych praktyk połowowych oraz zarządzania rybołówstwem. Program MSC ustanowił nowe standardy rynkowe, dla rybołówstw oraz podmiotów w łańcuchach dostaw dążących do zrównoważonego rozwoju.

RÓŻNICE I CECHY WSPÓLNE MSC I GDST

	MSC	GDST
Zrównoważony rozwój rybołówstwa	X	
Anty IUU	X	X
Wymagania dotyczące identyfikowalności statku		X
Wymagania dotyczące danych identyfikowalności w całym łańcuchu dostaw		X
Zbieranie i udostępnianie danych w postaci cyfrowej		X
Dobrowolność	X	X
Ocena rybołówstwa przez stronę trzecią	X	
Ocena i kontrola łańcucha dostaw przez stronę trzecią	X	
Oznakowanie dla konsumentów	X	
Wymagania dotyczące łańcucha dostaw	X	
Przejrzystość między firmami w łańcuchu dostaw		X

Kluczowe różnice:

GDST

- Nie jest certyfikatem, a podręcznikiem najlepszych praktyk.
- Głównym celem jest zmniejszenie połowów IUU poprzez uniemożliwienie produktom pochodzącym z połowów IUU dostanie się do łańcucha dostaw.
- Sugeruje przejrzystość pomiędzy firmami, aby umożliwić identyfikowalność całego łańcucha dostaw.
- Sugeruje zbieranie szczegółowych danych dotyczących identyfikowalności ze statku.
- Zaleca gromadzenie i udostępnianie danych w formie cyfrowej w celu uzyskania identyfikowalności cyfrowej.
- Dane gromadzone są indywidualnie i dotyczą fizycznej lokalizacji, przetwórstwa oraz obróbki produktu.
- Strategia opiera się na obecnie bezkonkurencyjnym przemyśle oraz przyjęciu uniwersalnego standardu danych.

MSC

- System certyfikacji zgodny z ISEAL oraz ISO, nadzorowany przez Assurance Services International (ASI).
- Głównym celem są zrównoważone praktyki połowowe oraz dobra kondycja ekosystemów morskich.
- Nie wymaga przejrzystości między firmami.
- Nie wymaga, aby dane z audytów były publicznie dostępne dla firm w łańcuchu dostaw.
- Wymaga przeprowadzenia kontroli przez stronę trzecią na potrzeby certyfikacji.
- Wymaga ewidencji sprzedaży certyfikowanych produktów.
- Wymaga istnienia systemów identyfikowalności w celu zlokalizowania transakcji między firmami w łańcuchu dostaw.
- Gromadzenie danych jest procesem, który koncentruje się na śledzeniu wolumenu oraz gatunków posiadanych ryb i owoców morza, a także na oddzielaniu produktów certyfikowanych od niecertyfikowanych.
- Strategia opiera się na rynku, a nie na rządach, jako motorze napędowym do zmian (patrz [teoria zmian MSC](#)).

Powód nieporozumienia

GDST określiło stworzone przez siebie dokumenty jako „standard” i posługiwało się zwrotami m.in.: „systemy powinny być zgodne z GDST”. Z tego powodu, inicjatywa spotkała się ze sporym zainteresowaniem i szybko nabrała tempa, jednak u wielu spowodowała również dezorientację. Mamy nadzieję, że to krótkie wyjaśnienie jasno obrazuje kluczowe różnice między MSC, a GDST i pozwoli uniknąć kolejnych nieporozumień w przyszłości.

Podsumowanie

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania:

1. Czy posiadany przeze mnie certyfikat MSC czyni mnie zgodnym ze standardem GDST?

Nie

2. Czy standardy MSC są takie same, jak standardy GDST?

Nie

3. Czy GDST jest konkurencyjnym standardem?

Nie

4. Jeśli zdobędę licencję na oprogramowanie do identyfikowalności zgodne z GDST, czy będę kwalifikować się do uzyskania certyfikatu MSC?

Nie

Jak firmy angażują się w GDST?

Firmy są zaangażowane w GDST jeżeli są częścią współpracy podejmowanej z inicjatywy GDST, publicznie zobowiązują się do weryfikacji swoich łańcuchów dostaw zgodnie ze standardem GDST, lub korzystają z oprogramowania do identyfikowalności, umożliwiającego wymianę danych w uniwersalnym języku GDST.

Co to oznacza dla MSC?

Działalność GDST jest zgodna z misją MSC, a ich dokumentacja może potencjalnie ułatwić MSC drogę do digitalizacji programu MSC. Organizacja MSC ma w planach program pilotażowy, który ma przetestować tę hipotezę.